

PARA BUCH, MASZYNY W RUCH

Bezobsługowa gra terenowa obejmująca teren Skansenu Maszyn Parowych przy Zabytkowej Kopalni Srebra w Tarnowskich Górach.

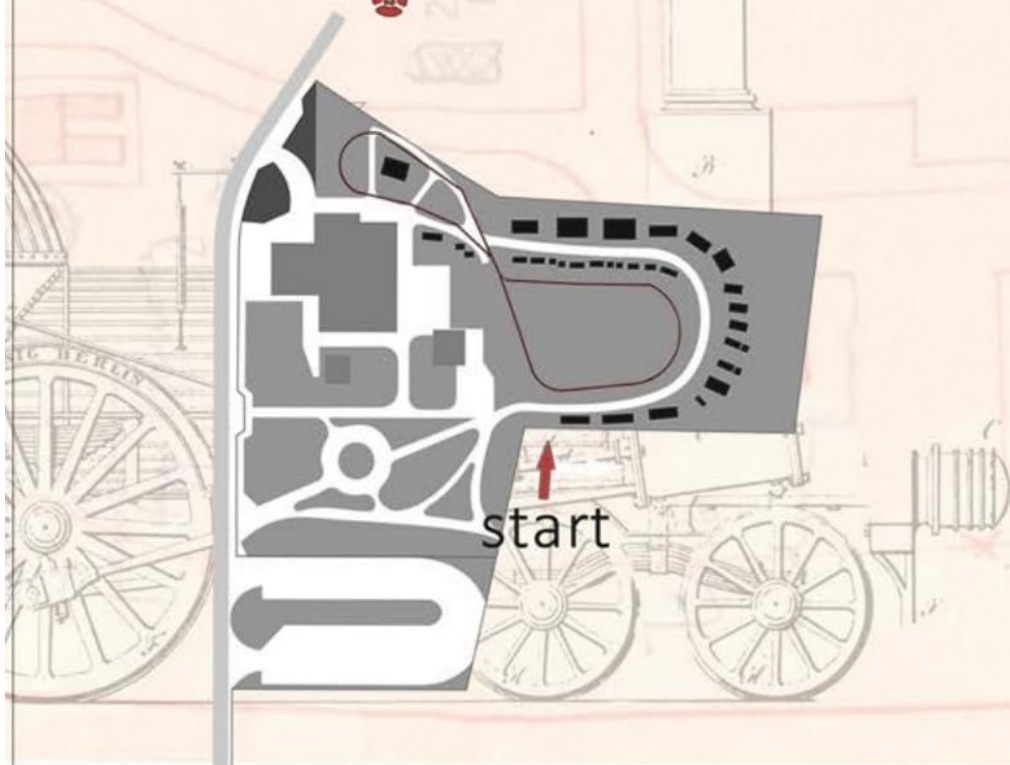
1-1,5 h

poziom trudności:
łatwy

1- 1,5 km

Skansen to obowiązkowy punkt każdej wycieczki do Zabytkowej Kopalni Srebra. Dlaczego? Bo to jedna z największych w Polsce kolekcji zabytkowych maszyn i parowozów. Na obszarze o powierzchni około 1 ha znajdują się takie eksponaty jak: walec drogowy, dźwig kolejowy, sprężarka, lokomobila, liczne parowozy, agregat prądotwórczy, pompy parowe oraz maszyny wyciągowe.

Rozruch skansenu nastąpił w 1976 r. dzięki staraniom Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej. Jego lokalizacja nawiązuje do historii tarnogórskiego górnictwa, którego decydującym elementem dynamicznego rozwoju od końca XVIII wieku było wprowadzenie nowoczesnej jak na owe czasy techniki parowej.

Oprócz maszyn napędzanych siłą pary, na terenie skansenu znajdują się również inne ciekawe eksponaty, takie jak koło wodne. Zanim nastał wiek pary, do produkcji metali wykorzystywano potężne drewniane konstrukcje. To jedyny eksponat niezaliczony do zabytków techniki parowej.

Wędrując alejkami skansenu, odkrywamy również kamienie graniczne pól górniczych z XIX w., które wyznaczały kiedyś granice rejonów wydobywczych, a także górnicza szosa, leżąca przy budynku dawnej maszynowni.

STOWARZYSZENIE
MIŁOŚNIKÓW
ZIEMI TARNOGÓRSKIEJ

ZABYTKOWA
KOPALNIA
SREBRA

SZTOLNIA
CZARNEGO
PSTRĄGA

GORY
KULTURY

Wsiąść do pociągu byle jakiego...no właśnie, nie byle jakiego, ale takiego na Skansenie Zabytkowej Kopalni Srebra.

Podróż pendolino czy innym intercity to normalka! Ale te pociągi tutaj to kawał historii kolei, która spowodowała, że region rozrastał się i prężnie działał, a towary, kruszec, węgiel, koks, docierały do najdalszych zakątków świata. Śląskie górnictwo oraz kolej współpracowały przy wydobyciu oraz dystrybucji surowców i towarów.

W skansenie zobaczycie stare maszyny i lokomotywy, które przejechały tysiące kilometrów, a teraz, na emeryturze - cieszą oko pasjonatów historii kolejnictwa i naszego miasta oraz regionu.

To co? Zaczynamy!

Nasza gra rozgrywa się w obrębie całego skansenu maszyn parowych. Sprawdzimy, co te staruszki chcą nam powiedzieć. Szukajcie wskazówek i śladów oraz liczcie i rachujcie, żeby wydobyć znaczące słowo klucz. Każda zagadka daje literę, którą należy wpisać w pola oznaczone liczbami 1-15.

Zagadek szukajcie na maszynach i tabliczkach informacyjnych, a dla zabawy rymujemy niektóre z nich.

Zacznijmy więc, bo opóźnień nie lubimy!

Windą do nieba?

Ta winda miała inne przeznaczenie - woziła urobek, a później turystów.

Może zrobisz sobie przy niej zdjęcie?

Na początek zabawy, kiedy jeszcze nie masz wprawy? Po rozwiązaniu wszystkiego ustawcie się do zdjęcia kolejnego.

1. Najstarsza jest maszyna, pod którą stal się ugina, sędziwa staruszka szepnie do uszka, z którego jest roku.

Na tablicy tej maszyny jest napisane, jaki to rodzaj wagonu, 5 litera tej nazwy to 4 i ostatnia litera naszego hasła.

2. Kamienie Górnicze wskazywały dokąd wydobywać prawa pozwalały. Kamień taki, który wygląda trochę jak nagrobek, stawiało się na granicy swojego pola wydobywczego. Przyjrzyj się pierwszemu od lewej, na tablicy zobaczysz wyraźniej.

Pierwsza litera nazwiska jest również pierwszą literą naszego hasła.

3. W żelaznej gęstwinie znajdź maszynę, która nie jeździła między fabrykami, ale pomiędzy drzewami. Trzecia litera nazwy jest 10 literą naszego hasła.

4. Koło wodne napędzające młot w kuźnicy – „nie parowy” eksponat Skansenu, pracowało na rzece Stole w Strzybnicy w XVII wieku. Urządzenie to nie pracuje na parę, a na wodę - kłania się serdecznie Lady Isabelli* na wyspie Man, która działa do tej pory. Nasze Koło jest już na emeryturze, swoją szychtę zakończyło w Strzybnicy.

**„Lady Isabella” w Laxey na wyspie Man istnieje do dziś i jest największym kołem wodnym na świecie. 6 litera nazwy dzielnicy Tarnowskich Gór, w której koło wodne pracowało, jest 14 literą naszego hasła.*

5. Czas na mały słowniczek:

szychta - to czas spędzony w pracy,

urobek - to materiał typu kruszec bądź węgiel

wydobyty z kopalni i transportowany koleją

wąskotorową do dalszej obróbki,

łatr - to dawna miara górnicza, wynosi 2,016 m.

*Robotny Erich urobek z łatra wartko rachując
przeliczył na grosze.*

*Erona pierona - prędko na rynek,
Kupić sobie procentowy trunek.*

*Girami przebierał chłop w rozgardiaszu, aż grosik
wyleciał wprost do marasu.*

Porachuj wartko, jakiej litery najwięcej jest w wierszu o Erichu? W naszym haśle będzie to 2, 6 i 12 litera.

6. Rysie to zwierzaki, Ryśki to fajne chłopaki, a nasz Ryś jest razy dwa, różnią się detalami - znajdźcie je sami! Tylko jeden powie Wam skąd pochodzi!

Na tabliczce przymocowanej do jednego z Rysiów jest nazwa miasta, z którego Rysie pochodzą. Ich babiczka chyba też :).

Pierwsza litera tego miejsca to 8 litera naszego hasła.

7. Bezogniowa jest to maszyna, stawiana tam gdzie ogień łatwo się ima. Przy zakładach chemicznych lub rafinerii, w składzie drewna lub papieru, do wybuchu potrzeba niewiele.

Szukaj parowozu bezpaleniskowego i odczytaj numer na froncie.

Dodaj do siebie pojedyncze cyfry, następnie policz, która to litera alfabetu, a dostaniesz 9 literę hasła.

8. Maszyny w nazwach lubią mieć zwierzaki, tym razem chodzi o ptaki.

Ten ptak często staje na jednej nodze, a ta maszyna swoim ramieniem przenosi towary prawie pod niebem.

Z nazwy kraju, z którego pochodzi, weź 4 literę i wstaw na 11 miejsce naszego hasła.

9. Kształt tej maszyny coś innego przypomina, rozejrzyj się dobrze. Naprzeciwko jest maszyna parowa wyciągowa.

Widnieje na niej nazwisko w regionie dobrze znane, gdyż wiele zawdzięczamy temu Panu. Przeczytaj dobrze, gdzie ta maszyna stała i z nazwy dzielnicy Zabrzez weź drugą literę, będzie ona 3 i 7 literą hasła.

10. Ta maszyna pewnie za młodu walca wiedeńskiego tańczyła, Ze Złotą Damą sernik zajadała i z Freudem też pogadała.

Znajdź miasto, z którego maszyna ta może pochodzić (nazwa miasta podana w oryginalnym zapisie).

Z nazwy maszyny podanej na tabliczce weź 3 literę i wstaw na 13 miejsce w naszym haśle.

11. Gdy sztrumu zabrakło, to ta maszyna niezastąpiona w fabryce była, gdy awaria nastąpiła, halę produkcyjną oświetliła.

Kolory jej kabli są żółte jak słońca promienie, czy znajdziesz ten zespół na skansenu terenie? 4 litera nazwy tego zespołu to 5 litera naszego hasła.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

(Tu wpisz poszczególne litery hasła)

To już wszystkie zadania czy hasło się wyłania?

Po odgadnięciu hasła
przeczytaj o nim więcej!